Lietuvos Respublikos ambasada Kroatijos Respublikoje, Juodkalnijai, Kosovo Respublikai ir Šiaurės Makedonijos Respublikai

Aktualios ekonominės informacijos suvestinė

2026 m. birželio mėn.

Data	Pateikiamos informacijos apibendrinimas	Informacijos šaltinis
Bendra ekonominė informacija		
06-02	**Kroatija tebėra Europos Komisijos startuolių ir augančių įmonių ekosistemos reitingo viduryje ir užima 17–18 vietą.** Tokios įmonės kaip „Infobip“ ir „Rimac Automobili“ padeda pagerinti Kroatijos rodiklius, tačiau šalis prastai pasirodo tokiose srityse kaip patentų paraiškų teikimas, kurioje ji užima paskutinę vietą ES. EK vertinime pabrėžiamos šios stipriosios pusės: palyginti mažos startuolių įkūrimo išlaidos ir tvirtas technologijų bei mokslo darbuotojų pagrindas. Tarp silpnybių nurodoma ribota prieiga prie rizikos kapitalo, menkas dalyvavimas ES mokslinių tyrimų projektuose ir maža patentų veikla. Apskritai Kroatija laikoma ekonomika, kuri stengiasi pasivyti inovacijų srityje, tačiau jos pažangą stabdo struktūrinės problemos, susijusios su finansavimu, reguliavimu ir talentų išlaikymu.	Jutarnji list - Infobip i Rimac nas drže u sredini indikativne EU ljestvice, no po broju prijavljenih patenata smo zadnji
06-02	**Kroatijos infliacija išlieka aukšta, nepaisant nežymaus sulėtėjimo: Kroatijos statistikos biuro duomenimis, 2026 m. gegužę kainos, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, išaugo 5,2 %.** Pagrindinis veiksnys buvo energijos kainos, kurios padidėjo apie 17 %, po jų sekė paslaugos – beveik 8 % augimas, maisto kainos augo šiek tiek mažiau (2 %). Palyginti su ankstesniu mėnesiu, kainos nežymiai sumažėjo (0,2 %).	Jutarnji list - Došli novi podaci za inflaciju, Hrvatska i dalje među najgorima u eurozoni
06-08	**Žiniasklaidos analizė rodo, kad Kroatija tebėra labai priklausoma nuo maisto produktų importo, nepaisant didelio kviečių, kukurūzų ir sojos pupelių pertekliaus.** Pagrindinių produktų, tokių kaip pienas, kiauliena, daržovės ir vaisiai, vidaus gamyba vis dar neatitinka paklausos. Ekspertai tai sieja su dešimtmečius trukusiu nepakankamu investavimu į maisto perdirbimą, silpna žemės ūkio politika ir priklausomybe nuo mažos vertės žaliavų eksporto. Jie įspėja, kad šie struktūriniai trūkumai mažina Kroatijos maisto rinkos savarankiškumą ir atsparumą geopolitiniams bei su klimatu susijusiems sukrėtimams.	Jutarnji list - Hrvatska ovisna o uvozu hrane: većinu namirnicima imamo za pola godine, a najluđa je priča oko soje

06-12	**Kroatijos darbdavių asociacija (HUP) įspėjo, kad trečiųjų šalių įmonės Kroatijos viešuosiuose pirkimuose turi nesąžiningą pranašumą dėl žemesnių darbo ir socialinių standartų, valstybės paramos bei socialinio dempingo.** HUP teigimu, didelių infrastruktūros projektų suteikimas ne ES įmonėms galėtų žymiai sumažinti ekonominę naudą Kroatijai, įskaitant pridėtinę vertę, darbo vietas. Atsižvelgiant į tai, kad Kroatija per ateinančius septynerius metus planuoja investuoti 13,3 mlrd. eurų į transporto infrastruktūrą, HUP paragino griežčiau taikyti esamas viešųjų pirkimų taisykles, užtikrinti lygias konkurencijos sąlygas ir imtis priemonių, kad ES finansuojami projektai duotų didesnę ekonominę naudą Kroatijai ir ES.	HUP: Zbog tvrtki iz trećih zemalja gube se milijuni eura i reference
06-23	**Kroatijos darbdavių asociacijos (HUP) Statybos darbdavių asociacija pasirašė susitarimo memorandumą su Uzbekistano darbdavių konfederacija, siekdama sukurti ilgalaikį pagrindą kvalifikuotų uzbekų darbuotojų įdarbinimui Kroatijos darbo rinkoje.** Susitarimas orientuotas į skaidrų, tiesioginį įdarbinimą be tarpininkų, taip pat į profesinį mokymą, suderintą su Europos statybos standartais, ir kroatų kalbos kursus. Susitarimu siekiama išspręsti Kroatijos darbo jėgos trūkumo problemą – ypač statybų ir susijusiuose sektoriuose – kartu sumažinant darbdavių įdarbinimo išlaidas ir užtikrinant darbuotojų teisių apsaugą.	HUP potpisao memorandum o zapošljavanju radnika iz Uzbekistana - HRT
Energetika, transportas, susisiekimas, klimato kaita, žaliosios technologijos		
06-10	**Kroatija rengiasi galimam branduolinės energetikos diegimui.** Ekonomikos ministro Ante Šušnjar teigimu, Vyriausybė rengia branduolinės energetikos veiksmų planą ir peržiūri anksčiau ištirtas vietoves, kuriose galėtų būti įgyvendinti projektai. Remiantis Kroatijos patirtimi, įgyta eksploatuojant Krško branduolinę elektrinę Slovėnijoje, strategija apima branduolinės inžinerijos švietimo atgaivinimą ir mažų modulinių reaktorių (SMR) diegimo ateityje tyrimą. Vyriausybė taip pat planuoja toliau investuoti į SGD infrastruktūrą, naftos perdirbimo gamyklų modernizavimą, atsinaujinančią energiją ir geoterminius projektus, siekdama suderinti energetinį saugumą, prieinamumą ir dekarbonizaciją.	https://www.croatiaweek.com/croatia-nuclear-energy-development-plan-regional-investment/
06-24	**Per ministro pirmininko Andrejaus Plenkovičiaus oficialų vizitą Kanadoje Kroatija ir Kanada pasirašė susitarimo memorandumą dėl bendradarbiavimo branduolinės energijos naudojimo civilinėms reikmėms srityje.** Tai sukuria pagrindą glaudesniam bendradarbiavimui tokiose srityse kaip žinių mainai, reguliavimas, moksliniai tyrimai ir inovacijos. Šis susitarimas skirtas stiprinti institucinius	RH i Kanada jačaju suradnju u nuklearnoj energiji - Poslovni dnevnik

	ryšius, o ne iš karto prisiimti įsipareigojimus dėl investicijų, Kroatija siekia pasinaudoti Kanados patirtimi branduolinės technologijos srityje.	
Turizmo sektorius		
06-09	**Kroatijos turizmo sektorius 2026 m. pradžioje pasiekė gerų rezultatų: palyginti su tuo pačiu 2025 m. laikotarpiu, atvykusiųjų skaičius išaugo 5 %, o nakvynių skaičius – 7 %.** Nuo sausio iki gegužės šalyje apsilankė 4,5 mln. turistų, kurie čia praleido daugiau nei 14 mln. nakvynių. Didžiausias augimas buvo užfiksuotas Adrijos pakrantėje, daugiausiai turistų atvyko iš Vokietijos. Pažymima, kad pagrindinėse rinkose paklausa tampa atsargesnė, o prieš vasaros sezono piką bus svarbu užtikrinti konkurencingas kainas.	Jutarnji list - Objavljeni prvi turistički rezultati za 2026. godinu
Gynybos pramonė		
06-06	**Kroatijos vyriausybė patvirtino, kad teritorija netoli Obrovaco yra viena iš kelių galimų vietų planuojamai mažo kalibro šaudmenų gamyklai.** Ją ketinama statyti bendradarbiaujant su Italijos įmone „Fabbrica d'Armi Pietro Beretta“. Kroatijos gynybos ministras Ivan Anušič teigė, kad pagrindinės projekto detalės bus paskelbtos netrukus. Analitikai šią gamyklą vertina kaip svarbų žingsnį siekiant didesnio gynybinio savarankiškumo, nes Kroatijoje jau sėkmingai veikia šaunamųjų ginklų įmonė „HS Produkt“.	Obrovac među lokacijama za novu tvornicu streljiva - HRT
06-24	**Kroatijos dronų gamintoja „Orqa“ pasirašė išskirtinę partnerystės sutartį su Kanados įmone „RRS“.** Sutartimi siekdama išplėsti gamybą ir bendrai kurti pažangias gynybos technologijas, įskaitant nepilotuojamas sistemas ir dirbtiniu intelektu pagrįstus sprendimus. Susitarimas apima technologijų perdavimą ir gamybos įkūrimą Kanadoje.	Orqa potpisala sporazum o partnerstvu s kanadskim Remote Robotic Systems - Novi list
Juodkalnija		
06-05	**Juodkalnijos elektros paskirstymo bendrovė „CEDIS“ pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Prancūzijos plėtros agentūra ir „EDF International Networks“, siekdama modernizuoti šalies elektros paskirstymo sistemą.** Susitarime numatyta beveik 300 000 eurų techninei pagalbai ir papildomam finansavimui, skirtam galimybių studijoms bei būsimoms investicijoms. Jame didžiausias dėmesys skiriamas elektros tinklo skaitmeninimui, automatizavimui, atsinaujinančiosios energijos integravimui ir Juodkalnijos elektros sistemos suderinimui su Europos energetikos standartais.	Agreement signed to modernize Montenegro's electricity distribution network

06-05	**Juodkalnija ir Ispanija pasirašė susitarimą dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių vengimo prevencijos.** Susitarimas pasirašytas ES ir Vakarų Balkanų viršūnių susitikimo metu. Pažymima, kad susitarimas skirtas pagerinti teisinį tikrumą investuotojams, remti prekybą ir investicijas bei suderinti Juodkalnijos mokesčių sistemą su Europos ir tarptautiniais standartais, siekiant integruotis į ES.	Montenegro and Spain sign double taxation avoidance agreement
06-19	**Pasak Muitinės administracijos, Juodkalnija neįves 3 eurų mokesčio už kiekvieną elektroninės prekybos prekę.** Valdžios institucijos teigė, kad ši priemonė, kurią ES ketina taikyti nuo 2026 m. liepos 1 d., nebuvo įtraukta į nacionalinius teisės aktus, todėl dabartinės taisyklės lieka nepakitusios, kol Juodkalnija toliau derina savo muitų sistemą su ES standartais. Pasak pareigūnų, bet kokie būsimi pakeitimai būtų įvedami laikantis oficialių teisėkūros procedūrų.	Changes to rules for the treatment of online shipments will not apply in Montenegro
06-23	**Kinijos premjeras Li Qiang paskelbė, kad Kinija patvirtino maždaug 13 mln. eurų dotaciją Juodkalnijai, kuri bus skiriama abiejų šalių sutartu būdu.** Kinijoje apsilankęs Juodkalnijos ministras pirmininkas Milojko Spajić su Kinijos premjeru aptarė galimybes stiprinti bendradarbiavimą plečiant prekybą, turizmą, mokslą ir inovacijas. Susitikime taip pat buvo aptariami būsimi bendradarbiavimo modeliai, ypatingą dėmesį skiriant ekologiškam perėjimui ir tvariam energijos naudojimui. Šis susitikimas buvo aukščiausio lygio dvišalis susitikimas tarp šalių per pastaruosius 18 metų.	Spajić meets Chinese Premier Li: China grants Montenegro €13 million
06-25	**Eurostat duomenys rodo, kad 2025 m. bendras kainų lygis Juodkalnijoje sudarė apie 66 % ES vidurkio.** Maisto kainos buvo palyginti aukštos (87 % ES vidurkio), drabužių ir avalynės kainos artimos ES lygiui. Ryšių ir IT įrangos kainos netgi viršija ES vidurkį. Tuo tarpu energijos sąnaudos išlieka mažesnės – elektros, dujų ir degalų kainos sudaro apie 46 % ES vidurkio. Apskritai, nors Juodkalnija išlieka pigesnė nei ES vidurkis, kelių pagrindinių vartojimo prekių kategorijų kainos jau artėja prie ES kainų lygio arba jį viršija.	EUROSTAT: Food prices in Montenegro nearly reach European levels, communication costlier than EU average, electricity among the cheapest - CdM
06-29	**Pasaulio ekonomikos forumo energetikos perėjimo indekse Juodkalnija užima 71-ąją vietą iš 120 šalių, surinkusi 54,7 balo – tai mažiau nei pasaulinis vidurkis ir besivystančių Europos šalių vidurkis.** Ataskaitoje pabrėžiama, kad pagrindinis Juodkalnijos trūkumas yra pasirengimas perėjimui, t. y. riboti pajėgumai tokiose srityse kaip investicijos, infrastruktūra, inovacijos ir reguliavimas, reikalingi ekologiškesnei energetikos sistemai sukurti. Pažangą stabdo lėtos reformos ir nepalankios	WEF: Crna Gora ispod globalnog prosjeka u energetskoj tranziciji - Forbes

	sąlygos. Palyginti su regionu, Juodkalnija atsilieka nuo Albanijos, Šiaurės Makedonijos ir Kroatijos, tačiau lenkia Serbiją bei Bosniją ir Hercegoviną.	
Kosovas		
06-01	**2025 m. vidutinis bruto darbo užmokestis Kosove padidėjo 11,6 % (iki 713 eurų, palyginti su 639 eurais 2024 m.).** Privačiame sektoriuje vidutinis bruto darbo užmokestis padidėjo 11,4 % iki 666 eurų, o viešajame sektoriuje – 11,3 % iki 840 eurų. Didžiausias vidutinis bruto darbo užmokestis buvo užfiksuotas informacinių technologijų ir telekomunikacijų sektoriuje – 1216 eurų, po jo sekė elektros, dujų, oro kondicionavimo sektorius – 1133 eurai. 2026 m. sausio mėn. minimalus darbo užmokestis buvo padidintas iki 425 eurų. Liepos mėn. numatomas dar vienas padidinimas iki 500 eurų.	Kosovo's avg gross wage rises 11.6% in 2025 | Kosovo Economy News | SeeNews
06-02	**Kosovo prekybos rūmai gavo akreditaciją išduoti visame pasaulyje pripažįstamus kilmės sertifikatus prekėms, pažymėtoms „Made in Kosovo“.** Akreditaciją suteikė Tarptautinė prekybos rūmų asociacija ir Pasaulio prekybos rūmų federacija susitikimo Paryžiuje metu. Kosovo prekybos rūmai teigia, kad tai yra svarbus žingsnis siekiant stiprinti eksportą, didinti Kosovo produktų patikimumą tarptautinėse rinkose, skaitmenizuoti prekybos paslaugas ir teikti didesnę paramą Kosovo eksportuotojams bei gamintojams.	Kosovo Chamber of Commerce accredited for globally recognized "Made in Kosovo" certificates - KoSSev
06-03	**ES nutarė pradėti derybas dėl sistemos „Roam Like at Home“ išplėtimo į Vakarų Balkanus, įskaitant Albaniją, Bosniją ir Hercegoviną, Kosovą, Juodkalniją, Šiaurės Makedoniją ir Serbiją.** Jei susitarimas bus sudarytas, mobiliojo ryšio vartotojai galės keliauti tarp ES ir šių šalių, nemokėdami tarptinklinio ryšio mokesčių. Derybų procesas apims sektorių susitarimus, suderinimą su ES telekomunikacijų taisyklėmis ir Europos Komisijos pritarimą, kai bus įvykdytos visos sąlygos.	Roamingu mes BE-së dhe Ballkanit Perëndimor mund të hiqet vitin e ardhshëm
06-10	**Gegužę infliacija Kosove, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu, išaugo 6,8 %.** Didžiausias kainų augimas užfiksuotas transporto ir su energetika susijusių išlaidų srityse. Ekspertai augimą daugiausia sieja su padidėjusiomis degalų kainomis. Vyriausybės priemonės, pavyzdžiui, vienkartinės 100 eurų išmokos mažas pajamas gaunantiems privačiojo sektoriaus darbuotojams, pensininkams ir vaikams, vertinamos kaip trumpalaikė pagalba, o ne ilgalaikis sprendimas. Taip pat išreikštas susirūpinimas dėl vėlavimų ir neaiškumų, susijusių su šių išmokų išmokėjimu.	Inflacioni në maj rritet për 6.8 për qind - KOHA.net

06-11	**2025 m. užsienio turistų nakvynių skaičius Kosove išaugo 9 %.** Statistikos tarnyba pranešė, kad 2025 m. užsienio turistų nakvynių skaičius Kosovo viešbučiuose padidėjo iki 902 667, palyginti su 827 952, užregistruotais 2024 metais. Dauguma turistų – 116 444 – atvyko iš Albanijos, po jų sekė Vokietija (52 602) ir Šveicarija (40 941). Bendras turistų skaičius, įskaitant vietinius turistus, padidėjo iki 762 836, palyginti su 698 068 2024 m.	Foreign tourist overnights in Kosovo up 9% in 2025 | Kosovo Economy News | SeeNews
06-17	**Amerikos prekybos rūmai Kosove ir Kosovo prekybos rūmai įspėjo, kad Kosovo atsisakymas prisijungti prie regioninių SGD projektų gali pakenkti jo strateginei partnerystei su JAV.** Jų teigimu, dalyvavimas JAV remiamoje SGD infrastruktūroje pagerintų Kosovo energetinį saugumą ir ekonomines perspektyvas, o neįsitraukimas į šias iniciatyvas galėtų palikti šalį atsilikusią nuo kitų Vakarų Balkanų valstybių ir susilpninti jos pozicijas regione. Prekybos rūmai taip pat atkreipia dėmesį į Kosovo priklausomybę nuo senstančių anglies elektrinių ir elektros energijos importo, jie ragina vyriausybę persvarstyti savo energetikos strategiją ir aktyviau įsitraukti į JAV remiamus energetikos projektus.	Odat ekonomike: Refuzimi i gazit rrezikon partneritetin e Kosovës me SHBA-në

Rengėjai:

Lietuvos Respublikos ambasados Kroatijoje pirmoji sekretorė Monika Burkauskienė, +385 1 644 77 85, monika.burkauskiene@urm.lt